

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy óra . . . — » 85 »
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben.

hová az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részé
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Fordulóponton.

Pécs, 1897. december 31.

Nem egyszerű évfordulót jelent a holnapi nap, amely csak azzal a változással jár a polgári életben, hogy előveszszük az új kalendáriumot s egy számmal nagyobbat írunk a dátumban, de egyebekben marad minden a régiben. Nemzetünk történetében korszakot alkotó fordulóponthoz jutottunk, mert ezen a napon fennálló törvény erejénél fogva jogilag felszabadultunk abból a gyarmati függésből, a melyben az Ausztriával kötött vám- és kereskedelmi szövetség harminc esztendőn át fogva tartott: a holnapi nappal megszűnt a vám- és bankközösség, mert felmondott szerződésünk lejárt a nélkül, hogy az meghosszabbított vagy helyette más szerződés létesült volna.

Mikor hatvanhétben a kiegyezés létrejött, ezt Bécsben azzal a hátsó gondiattal engedélyezték, hogy az új állapotok csak formai változást jelentsenek, de lényegében továbbra is fennmaradjon az összbirodalom, a melynek vannak ugyan különböző, több-kevesebb belügyi önkormányzattal bíró tartományai, de ezek önálló állami léte se egymás irányában, se az összbirodalom nemzetközi helyzetében ne érvényesülhessen.

Azért nem is lehetett őszinte az a kiegyezés, mert a mikor az állami lét legelemibb kellékeit, a hadsereg és kül-

képviselétről való önálló rendelkezés jogát feláldoztuk, a legnagyobb hazugság volt annak törvénybe-iktatása, hogy Magyarország önálló és független állam. Létesítettünk osztrák-magyar összbirodalmat, melynek birodalmi hadserege, birodalmi diplomáciája, sőt birodalmi közös kormánya is van s Magyarországból csináltunk olyan államot, amelynek haderejéről, külképviseletéről nem ő rendelkezik s a melynek kormánya még belügyi rendelkezéseiben is egy más állam érdekeihez van kötve.

Igy jött létre a közgazdasági téren is, amely pedig igazán csak a magunk belügye lett volna, a teljes egybeolvadás Ausztriával egy egységes összbirodalomba, mert ügyeltek arra jól Bécsben, hogy közgazdasági önállóságunkkal se rendithessük meg az összbirodalmi eszmébe vetett hitet a nemzetközi érintkezésben.

Belevették ugyan a törvénybe, hogy közgazdaságunk önálló berendezéséhez teljes jogunk van s azt az időleges szövetség lejártával szabadon érvényesíthetjük is, de ez a második nagy hazugság volt abban a törvényben, mert ime látjuk, hogy most, mikor ez a gazdasági önállóságunk a törvény értelmében jogilag bekövetkezett, az tényleg még sem érvényesülhet, mert a hatvanhetes kiegyezés megkötésekor azt komolyan nem vették, éppen csak olyan a papiroson örökre eltemetendő frázisnak tartották, mint az állami függetlenségünket.

Hamis lévén az egész kiegyezési alap,

természetesen hamisnak kellett lennie az egész kormányzati rendszernek is, mely azt az alapot fentartani hivatva volt. Furfangos választási törvénnyel s ennek lelkiismeretlen, sőt utóbb már vérlázító kezelésével meghamisították a nemzet közvéleményét, hogy így az ugynevezett parlamentben állandósíthassanak egy oly többséget, a mely vakon engedelmeskedik Bécs minden intésének s az onnan jövő parancsokat mint az ország akaratát érvényesíti.

Történt azonban, hogy osztrák szövetségesünk belső bajai s kormányunk ügyetlensége olyan helyzetet teremtett, a melyben a hűséges többség hasztalan törekedett szavazatával a bécsi parancsnak megadni az alkotmányos köntöst, mert kifogyott az időből s nem jutott szavazáshoz. Most tehát egyszerre előtűnt a meztelen valóság; kiszűnt, hogy egész alkotmányosságunk csak abban a szűk keretben mozog, a melyet a titkos bécsi kéz neki megadni jónak látott. Ha a többség a bécsi parancsot elfogadja s a szerint hoz törvényt, akkor szabad azt alkotmányos uton beiktatni a törvénykönyvbe; de ha a többség annak a parancsnak engedni nem akarna, a mire ugyan még nem volt eset, vagy ha a parancsot alkotmányosan érvényesíteni nem tudja, mint ez a mostani provizoriumos javaslattal bizony megesett: akkor egyszerűen félrelökik az alkotmányos formákat, mert a bécsi parancsnak így vagy úgy, de érvényesülnie kell.

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Heti krónika.

— A »Pécsi Figyelő« eredeti tárcája. —

Az esztendő véget ére,
S im ez utolsó hetébe'
Hogy mi történt, még ez egyszer
Rigmusokban megéneklém.
Bár nem igen szolgált rája,
Mivel sok volt a prózája
S alig vártuk már a végét,
Bár megszűnt egy — félreértés.

Hosszu háromszáz év óta
Erről szólt mindig a nóta . . .
A mi csapást átszenvedtünk,
A mi vész zúgott felettünk;
A mi bajnak kárát láttuk,
A mi nyomor utját jártuk —
S majdhogy el nem veszünk végkép:
Oka volt a félreértés!

Bármily lábon élünk Bécsnel,
Háboruban vagy békében,
Ha egyetlen lépést tettünk,
Nyomba' megszólalt felettünk

Az ítélet: hogy mi rosszba'
Törjük fejünk s Bécsnek gondja
Nem volt más, csak ez a lépés —
S így állt be a félreértés!

Ha régi jussunkat védtük,
Felzúdultak, hogy átlépjük
A lojalitás határát;
S törekvésünk utját állták,
Mikor haladni kívántunk
S jogainkért ha kiálltunk,
Harcunk megorrolva nézték —
És ez volt a félreértés!

És azután nem szóharcban,
De csatában, véres karddal
Küzdöttünk a jussunk mellett
S lett nevünk »rebellis nemzet«;
Nagyjaink börtörben ültek,
Igába vertek bennünket —
De még nem telt be a mérték
S tovább élt a félreértés!

Márciusnak szép idusa
S utána a véres tusa;
Az aradi tizenhárom
S népünk nyakán a vas járom;
Hogy a magyar elhagyatva
Volt az osztrák kinzott rabja
S már várták a temetését:
Ezt szülte a félreértés!

Hanem hát ezt is kiálltuk
S utunkat törhetlen' járjuk,
Mi vezet biztos jövőbe;
S haladván mindig előre,
Már nem sokat adunk rája,
Bécsnek akárhogyan fáj a' —
S ha elhagyjuk szegényt végkép:
Szent lesz majd az egyetértés!

Nehéz napok sora nem fogy
S a kormány ijedten kapkod
Rendelethez, fűhöz-fához,
Parlament-elnapoláshoz;
Szövetkeznek akárkivel,
De mert nem tud már senkivel:
Szocialistákkal paktál —
S a mit elér, az oszt' skandál!

Nincs hatalma semmi néki
A közvéleményben: érzi.
Bizalma hát kiben volna?
Gondol a proletárookra.
Őket úgy is izgatónak
Hirdeti; hát izgatónak
Hat reájuk titkon, lopva —
S még se megy rendjén a dolga!

S dárdavető Bánffy báró
Az ő trójai lováról
Az alkotmány bástyafalát
Csak döngeti, veri tovább.

Most úgy szól a parancs, hogy törvény ide, törvény oda, a vám- és bankszövetséget fenn kell tartani minden áron; ha nem tudtátok ezt a saját akaratotok gyanánt alkotmányos formában törvénybe iktatni, az a ti bajotok, de azért meg lesz az nélkületek is, törvény nélkül vagy annak ellenére hatalomszóval.

Hát ez bizony nagy baj, de különösen baj a hűséges többségre, amely készséges szolgálataiért bizony gavalléros bért kapott, de az országra nézve ez az állapot semmi más változást nem jelent, mint hogy most a bécsi parancs nem az országgyűlési többség közvetítésével, hanem közvetlenül a maga egész ridegségében fog érvényesülni.

Ézért vádolja a kormánypárt kitarított sajtója oly elkeseredetten hazaárulással a közjogi ellenzéket, hogy megakadályozta a jól jövedelmező közvetítést a provizoriomos javaslatnál. Nem is hiszszük, hogy ez a közvetítő csak olyan könnyen félre hagyja magát tolatni az utból, mert ha egyszer rájönnek Bécsben, hogy Magyarországon e nélkül a drága közvetítő nélkül is boldogulhatnak, bizony kiadják neki a cselédkönyvét, de abba aztán nehezen írhatják majd bele, hogy „egészségesen elbocsáttott.“

Meg fogják tehát akadályozni, hogy az alkotmány felfüggesztésével egyértelmű rendelet kibocsáttassék; egy hétig majd csak ellaviroznak minden intézkedés nélkül, a mikor Bánffy báró és társai előtt megnyilhatnak Penziopolisz kapui s jön utánuk egy más kormány, mely majd valahogy csak boldogul, de nem nélkülük s így nem lesz veszélyeztetve a zsiros közvetítői kereset.

* **Brázay tegnapi beszéde.** Az önálló vámterület tárgyában elhangzott sok politikai beszéd között különös érdeket kölcsönöz Brázay beszédének az a körülmény, hogy az közgazdasági szempontból tárgyalja a kérdést s a magyar kereskedői szakkörök nézetének hamisítatlan tolmácsolása.

Bár bejutni most se képes, —
Cucilista szövetséghez
Folyamodott hát hiába —
A mob támadt s Bánffy bánja!

S végre is mittevő legyen?
Segítségért Bécsbe megyen.
Meváltását onnan várja;
Pedig ott már a bukása
Régen el vagyon készítve,
Ott sincs neki senki hive
S türik, mint a kiról tudják,
Hogy nemsoká földbe dugják.

Idebenn a saját pártja
Tétlenül áll s mindhiába:
Szavazásra nincsen módja,
S előtte más bármi volna —
Tehtetlen, lomha tömeg,
Ki szavazva tör és töret.
Hanem másképp nincs rá eset
Az ellenzéket győzni meg.

És hiába minden mód már,
Tovább a vak sors nem szolgál
Bánffynak, sem a pártjának
S bár beáll cucilistának:
Az ellenzék győz felette
— S mint rég meg is érdemelte —
Nem segíthet rajta a mob
S elsöprik a nehéz napok!

Az érdekes beszédet a következőkben közöljük:

Tisztelt Ház! Nem volt szándékom a szönyegen levő törvényjavaslat vitájában résztvenni, mert hisz bő alkalmunk lesz a kiegyezés érdeméhez akkor hozzászólni, a mikor a kormány újabb kiegyezési javaslatát fogja előterjeszteni, de azok után, miket tegnap az igen tisztelt miniszterelnök ur itt a Házban és a t. pénzügyminiszter ur a pénzügyi bizottságban kijelentett, kénytelen vagyok már most állást foglalni és indokolni, hogy miért tagadom meg szavazatomat a kormány kiegyezési javaslatától.

Mint kereskedő, a ki az ország iparával és mezőgazdaságával évtizedek óta a legszorosabb kapcsolatban állok, mint gazda, ki magam is utalva vagyok terményeim értékesítésére, érzem és tudom, hogy csak erős ipar és kereskedelem biztosíthatja egy állam vagyoni haladását, és viszont csak nagy ipar és kereskedelem biztosíthatja a mezőgazdaság terményeinek kedvező értékesítését.

Ezeket pedig csak az önálló vámterület teremtheti meg, az önálló vámpolitika, mely a nemzet viszonyaihoz alkalmazkodik és nem szolgáltatja ki az állam anyagi érdekeit egy más országnak, a mi esetünkben Ausztriának.

Senki sem fogja tagadni, — mert a tényeket eltagadni nem lehet — hogy a közös vámterület mellett is fejlődött hazai iparunk. Ám mennyivel rohamosabb lehetett volna a fejlődés akkor, ha nem függünk Ausztriától, ha piacunk nem lesz szabad prédája az osztrák iparnak, ha egyenlő verseny keletkezik minden téren mindazzal, a mi idegen ipari termék.

Bármily sajnálatos legyen is a szabad kereskedelem minden őszinte barátjára nézve, — az általános gazdasági irányzat védvamos jellegű. — Már pedig ily körülmények között nem-e nemzetünk érdeke ellen cselekszünk, nem-e a legképtelenebb gazdasági politikát, üzzük, a mikor belemerülünk magunk is a védvamos irányzatba, hogy érdekeink kiszolgáltatásával megvédjük saját piacainkon Ausztria iparát.

A védvamnak csak önálló vámterület mellett lehet jogosultsága, máskülönben gazdasági öngyilkosság. Ne kívánja senki ezt az öngyilkosságot a nemzettől és ne csodálkozzék a t. tuloldal, ha mi az erre irányuló kísérletet megakadályozni törekszünk. A világversenyben a termelés különböző ágai kiegyenlítik egymást és ha végig tekintünk gazdasági szempontból a jelentékenyebb államok során, nem-e találjuk mindegyiknél a gazdasági önállóságot, mint fej-

Ilyen volt a hétnek képe
S nem is rajongtunk hát érte;
Zürzavar és kapkodásban
Remény nincsen, csalódás van.
Lassan multak el a napok;
Zúzvara hullt s mindig fagyott.
Alig vártuk, hogy mikor jó
Reánk hát az ujesztendő!?

Ujesztendő . . . Régi nóta!
Világ teremtése óta
Egyre forog öreg földünk
S egy-egy évet hogy betöltünk:
Ujesztendő jön hiába —
Régi marad föld forgása,
S az ember se változik; csak
Arra vár, hogy mit vesz s mit kap.

Ujesztendő most se új hát,
Csak, amit hoz, az lesz ujság.
Mit a régi be nem váltott,
Azt a sok-sok kívánságot
Ha az ujév mind beváltja,
Az megvált az ujságszámba —
Mert eddig, hajh, minden ujév
A régi nyomán indult még.

S a mit vártunk, meg nem adta
Egy se. Pedig a magyarra
Ujesztendő de ráférne
Akár kétszer is egy évbe!

lődésünk leghatalmasabb rugóját. Miért volna tehát éppen reánk nézve veszedelem az önálló vámterület?

Azért, mert tulnyomólag földmivelő állam vagyunk és nincs ma még elég fejlett és erős iparunk? Avagy azért, mert mezőgazdaságunk terményeivel részben Ausztriára vagyunk utalva?

Eltekintve attól, hogy az önálló vámterület következtében iparunk rohamos fejlődése bizonyos, nem-e áll ugyanaz az aggály Ausztriára nézve is fenn, mely viszont tulnyomó mértékben ipari jellegű, és ha megnehezíti nyersterményeink értékesítését piacain, — a mi ki van zárva — ellöki magát egyidejűleg Magyarország piacait is.

Avagy nem érezzük-e már erősen Ausztriában az orosz, oláh, sőt amerikai versenyt, holott Ausztria ipara nálunk elzárta a külföldi versenyt?

Mindezeket az állapotokat tisztelt Ház csak önálló vámterület ellensúlyozhatja és nekem meggyőződése, hogy ez hazánk közgazdasági fejlődésére nézve csak üdvös lehet. A kormány nyilatkozataiban pedig nemcsak egyetlen garanciát nem vagyok képes felfedezni arra nézve, hogy ennek biztosítását megkísérlené, sőt a t. miniszterelnök ur és a tisztelt pénzügyminiszter ur nyilatkozata éppen ellenkezőre enged következtetni: nem járulhatok szavazatommal az ezen törvényjavaslatban kért felhatalmazáshoz, hanem csatlakozom elvtársaim álláspontjához és Kossuth Ferenc határozati javaslatát fogadom el.

Hirek.

Pécs, 1897. december 31.

Az év története.

Ma este, mikor lapunk olvasóink kezébe jut s bizonyára az első lesz a boldog újévet kívánásban, — a hivek először az isten házába adnak hálát, hogy megérték ismét egy esztendő beteltét, azután pedig ősi Szilveszteresti multságokban várják be az éjfélt, mikor beköszönt az ujesztendő.

Mögöttünk van már 1897. s előttünk itt a küszöbön 1898. Pontot teszünk annak történetébe s ennek számára új lapot nyitunk.

Hogy milyen volt 1897. története: azt historíailag az utókornak van fenntartva megállapítani. Hogy azonban mi történt, mik voltak az év nevezetesebb mozzanatai, azt természetesen, már ma konstatálhatjuk.

Annyi már a kívánsága;
Nincs öröme, de van kára,
A mit minden ujesztendő
Óriás nagygyá nevelt föl!

Hogy e sok bajt mi okozta?
Az idő járása hozta?
Évről-évre nőtt fel nagygyá?
Mi tettük, vagy mások azzá? . . .
E kérdésre minek válasz?!
Napnál fényesebben áll az,
Hogy bajunkat kik okozták —
A kormánypárt, meg az osztrák!

S ujesztendő, hogy ránk fordul,
Már is lélekharang kondul:
A kiegyezés válsága
Tartja Bánffyt szörnyü pácba';
S a mig a kiegyezésnek
Szól a temetési ének,
Véle őt is elsiratják
S el a mamelukok pártját.

Bécsből hogyha külön válunk,
S megbukik derék kormányunk,
S véle mamelukok pártja
Szinte megvált csúfos bukásba:
Mit ígér az ujesztendő;
S függetlenség napja feljő
S önállóak leszünk végre —
Ez lesz a magyar ujeve!

Kövágó Örs.

A sokfajta históriából, a hogy az év történetét ilyenkor megírni szokták, mi is itt adunk egyet, elősorolva az 1897-ik esztendő nevezetesebb eseményeit, még pedig hónapok szerint, szép sorrendben.

Ime:

Január. E hónap elején volt dicsősége zenithjén Chimay hercegnő és Rigó Jancsi, kiket ma már ki sem emleget. E hó 5-én kezdtek a török-görög viszálykodást emlegetni s 8-án halt meg Pápai István a király kabinet irodájának főnöke. A jogászbállal 9-én kezdődött a farsang. A pécsi hírlapírók köre 10-én alakult meg s 11-én tartá első ülését a képviselő-ház. Majláth Gusztáv 13-án lett erdélyi püspök s így megsemmisült a remény, hogy ő ül a pécsi püspöki székre. Balla Kálmán 15-én meglötte magát Aradon a »Becsületbíró« előadása közben. Vajda János 17-én halt meg. Salamon József kir. tanácsos tanfelügyelő jubileuma 21-én volt. Ugyanekkor lépett fel Pécsen először Salvini Gusztáv. Zsinkó István kanonok 22-én meghalt.

Február hozta meg a »Nem boldog a magyar« szállóigét s ekkor kezdődött Kanea bombázásával a görög-török konfliktus.

Március 2-án volt a farsang vége. A Verdi-rekviemet 9-én adták elő a színházban. Báró Fejérváry Imrét 11-én nevezték ki főispánná s 28-án tartotta bevonulását; 30-án kivilágítás volt tiszteletére.

Április 2-án először bukott meg Badeni, aki azonban újabb kabinet alakítással bizatott meg. A szini-évad 11-én ért véget. Szily László alispán 12-én ment nyugdíjba. Törökország 18-án megüzente a háborút Görögországnak.

Május 2-án alakult meg Budapesten Ugron Gábor elnöke alatt a 48-as népszövetség. A bakóca-komló vasutat 12-én nyitották meg. A sajtószabadságot megnyirbáló törvényjavaslatot 18-án beterveztették az országgyűlés elé. Kisközeget 29-én előntötte a Duna. Pécsen népgyűlés volt 30-án a sajtószabadság mellett.

Junius 1-én volt a »Kornevillei harangok« előadása a színházban. Nagy felhőszakadás járt Pécsen 4-én. A honvédtanulmányok Pécsen leendő felállítására nyilvánossá lett 5-én. Ballerínákban gyönyörködhattunk 15-én és 16-án. Kerületi tornaversenyek voltak 21-én. Csulalongkorn, a sziami király 25-én Budapestre érkezett. Ekkor halt meg Bethlen Gábor gróf, az »Emke« elnöke. A soproni országos dalverseny volt 24-én.

Julius 12-én Trixler Károlyt alispánná választották. A takarékpénztári bokréta-ünnepélye 17-én volt. A kőműves-sztrájk 29-én kiűtött.

Augusztus 5-én meghalt Kozma Sándor, kir. főügyész. E hóban árvizek jártak Baranyában, a spanyol miniszterelnököt, Canovast pedig megölte Angiolitto.

Szeptember 4-én halt meg Pulszky Ferenc, ugyanekkor volt a tüzoltók népünnepélye a Tettyén. A bicikli-klub válszalagversenyében 12-én Bedő lett a győztes s ekkor kezdődtek a tatai hadgyakorlatok. Bellyén 16-án vették kezdetüket a királyi vadászatok, a mikor négy napig a király és Vilmos császár voltak Frigyes főherceg vendégei. Budapesten 20-án volt Vilmos császár. A tiz szobor felállítását 25-én publikálták. A pécsi storkházat 30-án kiűrtették. Károly román király Pesten járt.

Október 1-én a szini-évad megkezdődött. Tokió 3-án futott utoljára; ekkor volt az általános választási jog mellett Pécsen a tüntető körmenet. Salvini 7-én mutatta be az olasz »Bánk-bán«-t Budapesten. Helfy Ignác 11-én meghalt. A provizorium felszínre került 12-én. A rajkszratban a zavargások kezdődtek 19-én. Hogy villamos vasut lesz a király-utcán, elhatározta a 25-iki közgyűlés. Ugyanekkor kapott királyi kegyelmet Bartha Miklós. Pécsen 27-én Schlauch biboros és Hornig püspök látogatóban voltak. Hetey

Samut pécsi püspökké kinevezte a király 28-án.

November meghozta a protekció alkotmányát s a rajkszratban napirenden a verekedés volt. Ekkor elevenítették fel Dreyfuss ártatlanságát és kezdték meg s el is halasztották az autonomiai kongresszust. Chudy Hugót 17-én hatévi fegyházra ítélték. Salvini az olasz »Bánk-bán«-t 23-án játszotta Pécsen. A hadapródiskola bokréta-ünnepélye 27-én volt. Végül 29-én bukott meg Badeni s a rajkszrat verekedéseknek az elnapolással vetettek véget.

December 2-án választották meg Bartha Miklóst képviselőnek. Hetey püspök 4-én inkognitóban Pécsre érkezett. Köszl Jánost 6-án két és fél évi börtönre ítélték a lőpor-katasztrófa miatt. A provizorium-javaslatot 3-án kezdték tárgyalni s kezdetét vette az obstrukció, a mely még ma sem ért véget.

— Ime, ez röviden 1897. év története. S most, a tizenkettedik órában, mikor pár óra múlva 1897 mellé odairhatjuk, »fuit«, kívánjuk, hogy mindenki jobban meg legyen elégedve a jövő évvel, mint ezzel volt!

Napirend 1898. január 1-én, 2-án és 3-án.

Naptár: szombat, jan. 1. — Róm. kath.: Újév. — Prot.: Újév. — Görög-kel. (dec. 20.) Ignác. Zsidó: Tebeth 7. — Nap kél 7 óra 34 perckor nyugszik 4 óra 2 perckor. — Hold kél 11 óra 40 perckor; dél-előtt; nyugszik éjjel után 50 perckor. — Vasárnap: jan. 2. — Róm. kath.: Makár. — Prot.: Makár. — Gör.-kel.: (dec. 21.) Juliána. — Zsidó: Tebeth. 8. — Nap kél 7 óra 33 perckor; nyugszik 4 óra 3 perckor. — Hold kél dél előtt 11 óra 54 perckor; nyugszik 2 óra 34 perckor éjjel. — Hétfő, jan. 3. — Róm. kath.: Genováva. — Prot.: Genováva. — Görög-kel.: (dec. 22.) Anasztázia. — Zsidó: Tebeth 9. — Nap kél 7 óra 33 perckor; nyugszik 4 óra 4 perckor. — Hold kél délben; nyugszik 3 óra 40 perckor éjjel.

Időjárás: hőmérséklet 7 Celsius fok hideg; légnyomás 754. — Kilátás: a központi meteorológiai intézet jelzése szerint hőemelkedés, később borulás és nyugaton csapadék várható.

Keresk. ifjusági kaszinóban felolvasó-estély szombaton.

Polgári Kerékpáros-Egylet évi rendes közgyűlése vasárnap d. u. 3 órakor.

Színház: szombaton d. u. 3 órakor »Peleskei nótárius«; este fél 8 órakor »Gyimesi vadvirág.« Vasárnap d. u. »Cigánybáró«; este »Ördög mátkája.«

A kocsolya-egylet jégpályáján kocsolyaverseny vasárnap d. á. 3 órakor.

Boldog újévet kíván

a

»PÉCSI FIGYELŐ«

szerkesztősége és kiadóhivatala.

— **(A főispán Mohácson.)** dr Fejérváry Imre báró főispán tegnap megvizsgálta a mohácsi járási hivatalt s mindent a legnagyobb rendben talált. Pécsre ma dél előtt 11 órakor érkezett vissza s ma este meg fog jelenni a nemzeti kaszinó Szilveszter estélyén.

— **(Nagy idők tanuja.)** Kemény Lajos, 48-as honvédfőhadnagy, tegnap este meghalt. Haláláról a következő gyászjelentést vettük: »Hartl Ferenc mint testvér a maga, úgy az összes testvér gyermekek, valamint a széleskörű rokonság nevében mélyen szomorodott szívvvel jelenti a legjobb testvér, nagybácsi és rokon Kemény Alajos, 1848/49-iki honvéd főhadnagy, kaposvári lakosnak f. évi dec. hó 30-án esti 1/4 7 órakor a haldokló szentségének ájtatos felvétele után, életének 74-ik évében történt gyászos halálát. Földi maradványai 1898. évi január hó 1-én d. u. 3 órakor fognak Ferenciek-utca 51. sz. házból beszenteltetés után a budai külvárosi temetőben örök nyugalomra tételni. Az en-

gesztelő szent mise-áldozat pedig a székesegyházban 1898. jan. 3-án d. e. 1/2 10 órakor mutattatik be az Urnak. Pécsen, 1897. évi dec. hó 30-án. Áldás és béke poraira.

— **(Uj regényünk.)** Most folyó regényünk legközelebb befejezést nyervén, újév után új regény közlését kezdjük meg. Az új regényt Giovanni Verga, a híres olasz író írta s a címe »Királytigris.« Hiszszük, hogy az érdekes regény olvasóinknak nagy tetszésével fog találkozni.

— **(Filharmoniai hangverseny.)** A pécsi zenekedvelők egyesülete január 5-én (szerdán) este 8 órakor a városi Tornacsarnokban filharmoniai hangversenyt rendez, melyen Girardi Rezső és a cs. és kir. 44-ik gyalogezred zenekara működik közre. Műsor: 1. Nyitány Rossini »Tell Vilmos« című operájából. 2. »Az óra« ballada Loewétől és Abt »Emlékezés« című dala; énekl: Girardi Rezső, zongorán kíséri Preuss Adolf. 3. Haydn »Symphoniá«-ja 3 részben. A hangversenyre belépti-díj: I. hely 3 frt, II. hely 2 frt, állóhely 1 frt. Jegyek előre válthatók a Domján-féle könyvkereskedésben és a hangverseny alkalmával a pénztárnál. Mint értesülünk, az ünnepekre látogatóba lerándult bécsi hegedűművész, Back Adolf, városunk szülötte is fog játszani. Így hát az estély igen érdekesnek ígérkezik, mert Girardi Rezső, ráckevei szolgabíró, gyönyörű bassus hangja már csak nagy terjedelménél fogva is feltűnést keltett mindenütt eddig is a szalonokban, a hol hallhatták s melyeknek kedvelt alakja az ifjú énekművész.

— **(Csőd.)** A pécsi kir. törvényszék, mint csődbíró, ifj. Miskolc Sándor, mohácsi bejegyzett cégű kereskedő ellen, csődöt nyitott. Csődbiztos Jobst Béla dr. törvényszéki bíró; tömeggondnok Philipp Ferenc dr. ügyvéd, helyettese Ferenczy László dr. ügyvéd. Igénybejelentési határidő február 9; felszámolási határnap február 16.

— **(Katonai hir.)** Göllei Inzelt Manó, 44-ik gyalogezredbeli főhadnagy, Pécsről a kaposvári zászlóaljhoz helyeztetett át.

— **(Egy kis csillagászat.)** Az újév első hónapjában a nap 61 perccel nő, mert mig újév napján a nap 7 óra 34 perckor kel és 4 óra 2 perckor nyugszik, addig január 31-én 7 óra 13 perckor kel fel és 4 óra 42 perckor fog lenyugodni; a nap hossza tehát e hó végén 9 óra 28 percet tesz ki. A hold fényváltozásai e hóban a következők: holdtölte 8-án éjjel 1 óra 24 perckor lesz; utolsó negyede 15-én délután 4 óra 45 perckor; újhold 22-én 8 óra 25 perckor reggel; első negyed pedig 29-én délután 3 óra 33 perckor lesz. A hold a földtávolban van 4-én délután 4 órakor; a földközélen 20-án délután 1 órakor. A nap a Vizöntő jegybe lép 20-án éjjel után 50 perccel.

— **(Az elmúlt év statisztikája.)** A lefolyt 1897-ik évben az anyakönyvvezetői hivatalnál történt bejelentések szerint Pécs szab. kir. város területén született 1172 gyermek, haláleset volt 1083 és házasságot kötött 288 pár. A pécs-bányatelepi anyakönyvvezetői hivatalnál bejelentettek 175 születési, 81 haláleset; házasságra lépett 29 pár.

— **(Kocsolya-verseny.)** A pécsi Kocsolya-egylet jégpályáján vasárnap délután

3 órakor korcsolya-verseny lesz. A verseny-sorrend a következő: 1. *Megnyitó-verseny* (1000 méter, 3 kör.) Elsőnek és másodiknak tiszteletdíj. 2. *Rekord-verseny* (200 méter egyenesen.) Elsőnek és második nyertesnek tiszteletdíj. 3. *Hölgyek versenye* (333 1/3 méter, 1 kör.) Tiszteletdíj elsőnek és másodiknak. 4. *Junior-verseny* középiskolai tanulók számára. (1000 méter, 3 kör.) Elsőnek és másodiknak tiszteletdíj. 5. *Kitartó-verseny* (3000 méter, 9 kör.) Elsőnek és másodiknak tiszteletdíj. Belépti díj: nem tagok részére nem korcsolyázóknak 50 kr., korcsolyázóknak 80 krajcár. A versenyek alatt a cs. és kir. 44-ik gyalogezred zenekara fog játszani.

— (**Betörés.**) *Weisz* Zsigmond borkereskedőnek alsó malom-utcai lakásába az éjjel ismeretlen tettes betört. Egy külső és egy belső ablaktáblát tört ki és úgy mászott be az iroda helyiségbe, a hol azonban pénzt nem talált, csak egy fiókban volt egy halom bélyeg, a melyet azonban nem tartott érdemesnek elvinni. A tettet kutatja a rendőség.

— (**Mozognak az építőmunkások.**) Az építőmunkások munkarendvédő bizottsága nevében *Schmira* Károly ma felhívást bocsájtott ki a pécsi és környékbeli összes építőmunkásokhoz, hogy azok vasárnap, január 2-án, a gyár-utca 7. szám alatt d. e. 9 órakor tartandó értekezletre megjelenjenek. Ismét az akkord munka ellen van kifogása a munkarendvédő bizottságnak s az erre vonatkozó sérelmek elleni orvoslás megbeszélése lesz az értekezlet célja.

— (**Kiásott szoba.**) *Deszpot* András, bakonyi lakosnak szobáját kiásták és a falon ütött résen keresztül oda behatolván, elloptak onnan 21 frt értékű ruhaneműt. A betörők még eddig ismeretlenek.

— (**Előléptetések.**) *Topálovics* János tanítót a XI. fizetési osztály második fokozatába, *Buday* Tekla tanítónőt pedig a X. fizetési osztály második fokozatába léptette elő a mohácsi állami polgári iskolánál a közoktatásügyi miniszter. *Kardos* Ignác, szegzárdi polgári iskolai tanító, a X. fizetési osztály 2-ik fokozatába lépett elő.

— (**Pórljárt dohánytolvajok.**) *Minck* Jakab, mekényesi lakosnak, dohánypajtáját egyik éjjel feltörték s onnan 11 zsinór szüzdohányt elloptak. A nyomozás során kiderült, hogy a betörők *Frigyes* Imre és *Rauch* Jakab, mekényesi, valamint *Stefán* Jakab, nagyhajmási lakosok voltak, a kik azonban szörnyen pórljártak a lopott szüzdohánnyal. Ugydais, mikor Nagyhajmásra akarták vinni a lopott dohányt, az uton négy embert láttak, a kiket pénzügyőröknek néztek és ijedtükben eldobták a dohányt maguktól s elfutottak. Amint a négy ember kívül járt a szemhatáron, a tolvajok visszatértek és keresték a dohányt, de már nem találták sehol. Ugyanis a négy ember szépen felszedte a tolvajok által eldobott szüzdohányt és odább állt vele. A pórljárt tolvajok most elmondhatják, hogy a mások számára loptak s azok élvezik a prédát, ők pedig kiállják érte a büntetést.

— (**Megmérgezett férj.**) Megemlítettük már lapunkban, hogy *Csapó* Mihály, darázi lakos, ezelőtt egy hónappal hirtelen meghalt. Mivel arról suttoztak a faluban, hogy nem természetes halállal mult ki, megindították a vizsgálatot halála miatt s a csendőrség

le is tartóztatta a feleségét, született *Györfi* Évát úgy *Oszwald* József és özv. *Takács* Józsefné szül. *Szilasi* Erzsébet, darázi lakosokat. Kitént aztán a holttest exhumálásakor, hogy a férj halálát arzenikum mérge okozta s az a gyanu most felesége ellen, hogy az maga mérgezte meg az urát, *Oszwald* József és özv. *Takácsné* felbujtására. Az ügyben most a törvényszék folytatja a vizsgálatot s legközelebb befejeztetvén az, megteszik a vád alá helyező indítványt a bűnösök ellen.

— (**A püspök megérkezése.**) Helyei püspök tudvalevőleg felszentelése után Nádasdra fog jönni. Megérkezését hétfőre várják.

— (**Szilveszteri istentiszteletek.**) Ma, 1897 utolsó napján mind a négy plebánia templomában a városnak ünnepélyes hálaadó isteni tisztelet tartatik, kezdetük d. u. 6 órakor. A székesegyházban 1—3-án szentségimádás lesz, a szentség e három napon át a főoltáron lesz kitéve reggel 7 órától kezdve, a mikor naponta ünnepélyes mise lesz. 9 órakor szintén ünnepi, 11 kor csendes mise, d. u. 3 órakor ünnepélyes vespere 5-kor litánia tartatik.

— (**Műkedvelők Bar.-Sellyén.**) Január 16-án Baranya-Sellyén, a nagyvendéglő termében műkedvelői előadás lesz. Szinre kerül: 1. Miért nem házasodik meg a sógor? Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Daru Márton Bodonyi, Gergely, fivére Dr. Veres Zoltán, Ernesztina Dr. Veresné urnő, Juli, szakácsnő Veres Irén k. a. 2. Népdalok. Zene-kisérlettel előadja Rabe Curtné urnő. 3. Box és Cox. Vigjáték egy felvonásban. Személyek: Box János, nyomdász segéd Csanády István, Cox Jakab, kalapos segéd Tobak Frigyes, Bouncer asszony Veres Irén k. a. Az előadás kezdete pont esti 8 órakor. Előadás után tánc, melyhez a zenét Farkas Sándor pécsi népzene-színház zenekara szolgáltatja. Belépti díj: személyenkint 1 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a sellei két iskola részére beszerzendő tanszerekre fordítatik. Vidéki családok, kik az előadáson megjelenni szándékoznak amennyiben netalán szállásra reflektálnak, kéretnek egy levelező-lapon ebbeli óhajukat dr. Veres Zoltán urral mielőbb tudatni.

— (**Feltört prsház.**) *Seibing* József, baáni lakos prsházát egyik éjjel feltörték, kibontották a prsház tetejét s azon keresztül lementek a pincébe, a hol összeszedtek mindent, a mi kezük ügyébe esett s vagy 16 forintnyi kárt okoztak a tulajdonosnak. A betörést feljelentették a csendőrségnek s most nyomozzák az ismeretlen betörőket.

— (**Meglopott gazda.**) *Elversz* Nándor, piszkovai lakos, két juhot tartogatott otthon az akolban, hogy majd a télvásáron eladja. Azonban hogy s hogy nem, valami vakmerő tolvaj egyik éjjel hozzá férközött a juhokhoz és elhajtotta azokat. A meglopott gazda feljelentette kárát a csendőrségnek s most keresik a juhtolvajt.

— (**A huszár halála.**) A pécsi 8-ik honvédhuszárezred ujonca volt *Marusa* József. Lovagolni tanították őt is, mint a többi ujoncot s eközben történt vele az a szerencsétlenség, hogy leesett a lóról és összetörte magát. Súlyos sérülten szállították a kórházba, a hol azonban nem lehetett rajta segíteni. Meghalt s vele egygyel szaporodott a katonai gyöngyélet áldozatainak száma.

— (**Vidéki Muzemok és könyvtárak.**) *Wlassics* Gyula vallás és közoktatásügyi miniszter körrendeletben értesítette Pécs város hatóságát, hogy a király a törvényható-

sági, községi, felekezeti és egyesületi muzeumok és könyvtárak országos felügyeletére, szervezésére és gyarapítására vonatkozó szabályzatot jóváhagyta és dr. Fraknoi Vilmos püspököt nevezte ki a muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőjévé. A megerősített szabályzatot a hatóság rendelkezésére bocsájtván, egyuttal felkéri, hogy dr. Fraknoi Vilmos püspököt mint főfelügyelőt, a helyettesét és a felügyelőket, valamint a Széll Kálmán elnökléte alatt megalakult muzeumok és könyvtárak országos tanácsát hazafias buzgalommal támogatassák s a törvényhatóság területén létező nyilvános könyvtárak és muzeumok javára tevékenységükben működjenek közre.

— (**Tüzek.**) *Kovács* József, szebényi lakosnak a prsháza a napokban ismeretlen okból kigyuladt s mire a tüzet észrevették, már lángokban állt. A kár 315 frtot tesz ki, a mi azonban megtérül, mert a leégett prsház biztosítva volt. Karancson is tűz volt, a hol *Gyulai* Mihály háza égett le, de ez is biztosítva volt.

— (**Megszökött csaló.**) *Pravgyik* Antal, kisköszegi lakoshoz szolgálatba állt *Gellei* Ferenc, baáni illetőségű ember. Jól viselvén magát, a gazdájától lassankint tizenhét forintot kicsalt s mikor a pénzt a zsebében érezte, szó nélkül megugrott. Most körözik.

— (**Fapusztító aggastyán.**) *Márton* György városi őr a kapitányság elé kísért *Kohlenberger* József 62 éves öreg embert, a ki a nagy gonddal ápolt fáknak ágait, kergét tépte le s így azoknak kiveszését idézhette volna elő, ha garázdálkodását idejekorán észre nem veszik. A kapitányság 40 frt pénzbüntetéssel sujtotta bűnös cselekményéért.

— (**Mohácsi közgyűlése.**) Levelezőnk írja, hogy a mohácsi községi képviselő-testület szerdán rendkívüli közgyűlést tartott. Első tárgy volt jelentés a gazdasági ismétlő iskolák felállítása tárgyában, a r. kath. és ref. hitközségeknek hozott határozatairól. Ugyanis ezeket az ősszel a város felhívta, hajlandók-e eddig fennálló vasárnapi iskoláikat az 1896. évi miniszteri rendeletnek megfelelően átalakítani, illetve fejleszteni, hogy azokban szakszerű oktatásban is részesülhessenek a 12—15 év közötti fiu- és leányövendékek. A hitközségek közölték nemleges határozatukat, mivel a szükséges anyagi erő nem áll rendelkezésükre. Mire nézve az előljáróság javaslata az, hogy tekintettel arra, miszerint az 1868. 38. t. c. 35. §-ában írt 5%-os népoktatási adót, a község által eddig fentartott közoktatási intézetek (iparostanonc-iskola, kereskedő tanonc-iskola, két ovoda) már tuihaladva igénybe veszik és így a községnek az ismétlő-iskola céljaira pénze nincs, tehát csakis hathatós államsegély mellett létesítheti azt. Hogy 1898. szeptember elsejére az iskolát megnyithassa, az előmunkálatok (tanítótestület választása stb) elvégzésére megválasztja a községi iskolaszéket. *Margitai* Péter pártoló, *Pávkovits* Lukács (földm.) ellenző, de *Stájevits* Jánosnak különösen melegen pártoló felszólalásai után az előljáróság javaslatát fogadták el és a községi iskolaszékbe, a bíró elnökléte alatt *Stájevits* János, *Kálmán* Péter, *Varga* Alajos, dr. *Serli* Sándor, *Wolf* Zsigmond, *Kisszély* Andor, *Margitai* Péter, *Német* István és *Német* Lipót, mint az előljáróság által ajánlottakat választották. A második tárgy volt a községi pótdadó kivetése (a vám- és helypénzszedési bérlőkre), de ittnem különítvén el az előljáróság javaslata a vámot a helypénz elnevezéstől, a kérdés nem lett elintézve. Most következett az annak idején megyszerte nagy port felvert *Jaksits* József albiró és *Tubits* Antal községi esküdtnek, a községi vagyont

hűltenül kezelési ügye, melyért kárterítésre és pénzbüntetésre lettek ítélve a megyénél. A községi képviselőtestület felülvizsgálatot kért a belügyminiszteriumnál, erre megjött a válasz, hogy a miniszterium nem kíváncsi az ügyre, az iratokat nem kéri fel. Ugy tudjuk, most már az országgyűlésen interpelláció tárgyát fogja képezni az ügy. Ezután egy még zavartabb ügy tárgyalása, a r. kath. hitközséggel megkötött és a megye által már több mint egy év előtt megerősített temetőföld-vétel került szőnyegre. Tisztázva van ugyan ez a kétoldalulag megkötött, jóváhagyott csereszerződés, de hogy még sem hozhattak végleges határozatot, az ismét az előjáróság körültekintésének hiányában keresendő. A r. kath. hitközség kiegyezett 2 és fél holdban; a községnél csak 2200 négyszögölről tudnak. Azért Margitai és Stájevits felszólalásai után, ha másként nem lehet, meg lesz a két és fél hold. A járási főszolgabíró rendelete, hogy árvíz alkalmával telefon-őrs szerveztessék, mindenki által örömmel üdvözöltetett és kiadott a szigeti érdekeltég gátbizottságának — mint autonóm testületnek — azon kéréssel, hogy mérnökének szakvéleményét kikérvén, együttes eljárást eszközölhessenek a Mohács-kölkedi védgáttal. Végül az előjáróság bejelentette a közgyűlésnek, hogy a gőzpropeller átkelés bevétele a múlt évi 787 frt 39 krajcár maradvánnyal kitesz 10596 frt és 08 krt; a kiadás 8700 frt és 37 krt. Ennek tudomásul vétele és a kért felhatalmazások megadása után elfogadták Stájevits János azon indítványát, hogy utasítsák az előjáróság a hajózás megkezdése előtt még egy oly irányú javaslatnak kidolgozására, mely által megtakarítások legyenek eszközölhetők az átjárónál. Végül Toldy Ignác elnöklő bíró meleg szavakban szerencsét és boldog újévet kívánt a képviselőknek, éljenzés között térhettek haza a község atyái.

— (**Kifosztott csárda.**) A szabolcsi csárdában e hét elején egyik éjjel betörők jártak. Az ablakon át hatoltak be oda és Kálóczi Mór kárára elemeltek onnan 44 forint áru husnemüt és élelmiszert. A káros másnap bejelentette az esetet a csendőrségnél s remélhetőleg hamarosan nyomukba jutnak a tetteseknek.

— (**Kocsikarambol.**) Két kocsi között össze ma délelőtt s az egyiknek bakjáról egy menyecske leesett olyan szerencsétlenül, hogy súlyosabb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenség okának kiderítésére folyik a vizsgálat.

— (**A kolbász jubileuma.**) Ezer év óta ismerik a kolbászt, amelyet szakemberek állítása szerint 897-ben készítettek először olyan alakban és összetételben, mint ma. A régi görögök idejében a kolbász összetétele egészen más volt, mint jelenleg. Homer Odysseájában zsirral és vérrel töltött, sült kecskebélről tesz említést, ez azonban nem nevezhető kolbásznak a mai értelemben. Ugy szintén a rómaiak híres Lucarenus-féle kolbászait sem lehet összehasonlítani a középkor gyártmányaival. A középkorban t. i. nemcsak disznóhúsból készítették, hanem a legkülönbözőbb husvegyületekből. 1500 körül sáfrány és fahéjjal fűszerezett kolbász jött divatba, később még borjухust, tejet, sőt marhahúst is adtak hozzá. Csak az elmúlt és jelen században indult a kolbászgyártmány nagy virágzásnak. A göttingeni, nürnbergi és debreceni kolbász világhírű, de legnagyobb kedveltségnek örvend a frankfurti és bécsi.

— (**Hímen táblajáról.**) A pécsvárosi anyakönyvi hivatalnak, házassulandók kihirdetési tábláján a következő jegyespárok nevei olvashatók:

Dobszay János, rk., Pécs — Boda Mária, rk., Pécs;

Lakner (Perger) Gyula, rk., Pécs — Cigányi Margit, rk., Pécs;

Semlák János, rk., Pécs — Cifra Mária, rk., Siklós;

Walter János, rk., Ófalu — Koch Borbála, rk., Ófalu;

Wessel Mátyás, izr., Nürnberg — özv. Lottner Keresztélyné szül. Nudinger Józsa Borbála, ág. ev., Nürnberg (Bajorország);

Werner Károly, rk., Drávafok — Tamás Aranka, rk., Pécs;

Herbert Antal, rk., Pécs — Blum Anna, rk., Pécs.

Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep miatt hétfőn este jelenik meg.

Órák ezüst-arany tárgyak és ékszerek javítását, kicserélését, tisztítását, felfrissítését és átalakítását a legjutányosabban és gyorsan teljesíti Schönwald Imre órás és ékszerész Pécs.

Művészet, irodalom.

○ 1848. E díszes irodalmi vállalatnak az ötödik füzeté is megjelent. A sokszorosító művészetnek valódi remekei azok a képek, mik e pompás vállalatot betöltik. Különösen

nagy büneért a törvény szigora sújtja. Azt a legfőbb bíróra hagyom. De a házamat tüstént hagyja el, mert különben megbánnám még az elhatározásomat. Téged ártatlannak tartalak Léna — szölt gyöngéden a leányhoz. Te nem vagy az én gyermekem, s bárha sohasem szerettelek valami nagyon, még sem akarom, hogy ne tapasztaljad a jóságomat. Majd gondoskodni fogok rólad ezután is, s a te igazi atyádnak módot nyujtok arra nézve, hogy tűrhető módon élhess mellette — fejezte be beszédét a nagylelkű főúr és Meadows Geogra mutatott, aki halványan és reszkette állt mellette.

— Léna az én gyermekem? — kiáltotta az töredezett hangon és a karjait feléje tárta.

De e pillanatban gunyosan föl kacagott a leány, hogy szinte megfagyott a vér az ereiben.

— Az ön gyermeke? pattant föl dühösen. Ne is merészeljeu engem még egyszer annak nevezni. De mit is törődök én az ön vagyonával és a Stanton-kastélylyal? — tette hozzá büszke önérzettel és gögösen kiegyenesedett. Mindig gyűlölt ön engem Stanton Miles — fordult a kastély urához. Ez most az ön diadala, de az enyém csak félóra múlva következik be, amikor Field Duncan felesége leszek.

Hangosan büszkén ismételte az előbbi kijelentését, mialatt a megrémült Madge kipirult arcával szemlélte őt.

De Stanton Miles nem hagyta tovább beszélni.

— Föl kell világosítanom a dologról, mert örültség, amit itt összebeszélt — mondta hideg nyugalommal. Field Duncan nem vezeti ma, de talán sohasem az oltárhoz, mert már régebben feleségül vette az én Madge leányomat.

előtt azonban nem fedte fel titkát, hanem Stanton Mileshez ment és annak elmondott mindent. Dalrymple Vincent pedig megirt mindent Duncannak, a mely levelet az épen esküvője napján kapott meg.

Irgalmas Isten! — kiáltotta dobogó szívvvel — mi szörnyű játék ez a szívemmel, az esküvőm napján megkeserítenek. Madge él? Igazságos isten, ha ez igaz lehetne.

Már ez a lehetőség is izgatottá tette.

— Az én Madgém ártatlan volt s még gondolatban sem csalt meg soha.

— Én szegény kedvesem — kiáltotta fájdalmasan — mily kemény és igaztalan voltam én irántad. Még időt sem engedtem neki, hogy tisztázhassa magát alaptalan vádjaim alól.

Gondolatai visszatértek Lénához. Nem kételkedett Dalrymple állításaiban és bizonyítékainak igazságában. Szörnyűséges cselszövényei miatt mégsem tudta átkozni őt, mert hiszen az édes anyja nagyon szerette ezt a gögös teremtetést és amit csinált, azt azért tette, mert rendkívül szerette őt.

Kezeivel elfödte az arcát és sirt-sirt keservesen. Most már minden világos lett előtte, hogy a házasságot követő reggelen mért találta üresen a Meadows Geogra házat és hogy Madge mért nem jelent meg a vén cserfa alá, a kitűzött találkozóóra. Az intézetből is azért szökött meg bizonyára szegényke, hogy hozzá siessen.

Milyen balga voltam én! — kiáltotta. Oh! én ártatlan kis Madgém! Már alig merem hinni is, hogy az ég megtarthatott téged a számomra.

Mos tudta csak a magyarázatát adni annak a tar-

ki kell emelnünk *Munkácsy* „Ujoncozás“-át és *Bencúr* „Házatérő huszárjait“, a Lenkey századát. Nem ajánlhatjuk eléggé közönségünknek a diszes könyvet, mely a Révai Testvérek Irod. Int. Részvénytársaság kiadásában jelenik meg s minden hazai könyvkereskedésben kapható. Egy füzet ára 30 krajcár. A mostani füzetben 54 kép van.

T a n ü g y.

(A katonai előkészítő tanintézeteket illetően eddig nem volt tisztázva az a kérdés, hogy ezek mely hatóságnak a felügyelete alá tartoznak. Ebben a kérdésben a vallás- és közoktatásügyi miniszter végre valahára véglegesen döntött. Arra való tekintettel ugyanis, hogy a katonai előkészítő intézetek nem a katonai ismeretek oktatásával foglalkoznak, hanem a katonai pályára vagy az egyévi önkéntességre készülőknek a középiskolai képzettség hiányát akarják pótolni, illetőleg az ifjakat a megkívánt felvételi vizsgálatra előkészíteni; — a vallás és közoktatásügyi miniszter a katonai előkészítő tanintézeteket az 1883. évi XXX. t. c. alapján a kir. tankerületi főigazgatók felügyelete alá helyezte.

T Á V I R A T O K.

— **A király döntése a kvótá arányára nézve.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A „Budapesti Közlöny“ mai számában megjelent a király döntése

a kvótára nézve. A királyi döntés meghagyta az eddigi kvótát, Magyarország részéről 30 és Ausztria részéről 70 százalékot. Egyidejűleg jóváhagyta a király az ideai delegáció határozatait is.

— **Gyilkosságért elítélt hadnagy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi katonai törvényszék egyhangulag tizennyolc évi kényszermunkára ítélte Wengler hadnagyot, gyilkosságért.

— **Az osztrák rendelet.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Az osztrák hivatalos „Wiener Zeitung“ ma közlése az osztrák hivatalos rendelet az egyévi vám és kereskedelmi provizoriumról. A rendelet záradékában kimondatik, hogy hatályát veszti, ha időközben a végleges rendezésre nézve Magyarországgal létrejön az egyezség, vagy ha a jelenlegi állapotokban Magyarország részéről megszűnnék a viszonyosság.

— **A bank provizoriuma.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Kautz Gyula, az osztrák-magyar bank főkörmányzója, Mecenzeffy vezértitkárral ma Budapestre érkezett és a bank közgyűlésén Lukács László pénzügyminiszterrel aláírták a megszavazott egyévi provizoriumot.

— **Sok hűhó semmiért.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A párisi törvényszék a Panama-pör összes vádlottait felmentette. A közönség az ítéletet tetszéssel fogadta.

— **Bánffy haboz.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bánffy báró egyelőre nem adja ki a szükségrendeleteket, mert reméli, hogy a függetlenségi párt január legelején felhagy a harccal s addig törvény nélküli állapot lesz. Igazában pedig nem meri a rendeleteket kiadni, mert tudja, hogy a vihar elsöpörné, mivel ez esetben az ellenzék beadná a kormány ellen a vád alá helyezési indítványokat és az országhoz manifestumot intézne. Hétfőn különben újra megkísérik a függetlenségi küzdelmet megszüntetni, hivatkozva Apponyi, Horánszky és Bánffy legújabb tett nyilatkozataira. Holnap különben az összes parlamenti pártoknál ujévi üdvözlések lesznek s ezektől igen sokat várnak a helyzet javulását illetően.

— **Bismark állapota.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Bismark állapota lassankint javulásra fordul, bár a beteg kancellár helyzete még mindig kétséges.

Gabona-árak.

Hivatalosan feljegyeztettek Pécs szab. kir. város 1897. évi december hó 31. napján tartott hetivásárán.

Az árak métermázsánként számítatnak.

Buza új 12.50—12.30; kétszeres új 10.— 9.60; rozs új 9.40— 9.—; árpa őszi —.—.—; tavaszi —.—.—; új —.—.—.—; zab tavaszi 6.—5.70; búkköny —.—.—; kukorica új 5.40—5.30; kukorica ó —.—.—. széna 1.50—1.20; szalma 1.—.80.

Kínálat: gyenge, mintegy 200 gabona-kocsi volt a piacon.

tőzkodásnak, amelyet Léna iránt érzett. Tehát ő volt az oka, hogy el kellett válnia a kis, aranyhaju feleségétől.

— Most már vége mindennek köztem és Léna közt — kiáltotta szenvedélyesen. Még akkor is, ha Madge nem volna már életben. Nem tudnám a kigyót a szíven melengetni, aki már ilyen érzékenyen megmart egyszer. Ha Madge él, az egész világot keresztül kutatom, hogy föltalálhassam, ha pedig meghalt, úgy az egész életem az ő emlékének akarom szentelni.

Halk kopogás hallatszott az ajtón. A szolga jött azzal a megbizással, hogy mr. Stanton hivatja és jőjön azonnal hozzá.

— No ez éppen jókor jön! — kiáltotta Duncan, mikor a szolga eltávozott. Azonnal hozzámegegyek és megmondom neki, hogy a lányát semmi szín alatt sem vehetem feleségül. Az isten is így akarta. Mindent meg fogok neki mondani.

A levelet az asztalról elvette és szilárd, gyors léptekkel indult a kastély urának dolgozó szobája felé, a melyben most játszódtott le a Léna tragédiája.

HARMINCZKETEDIK FEJEZET.

Léna arcának egyetlen izma sem rándult össze, mikor az ügyvéd hirtelen a szobába toppant és a másik két férfit is előszólitotta. De az asszony megrémült. Halkan fölsikoltott és odasugta a leányának.

— Ments meg Léna — sugta — hiszen mindent a te érdekedben tettem.

Stanton Miles lassan félre vonta a függönyöket és a szobába lépett a régen elveszettnek hitt és már megsiratott leánykát átölelve tartva.

Madge karjaival az apja nyakát ölelte át, arany-szőke fejét pedig a vállaira hajtotta. Görcsös zokogásra fakadt. Meadows Georg meghatottan állt a hátuk mögött.

Az asszony bátorsága néhány pillanatra visszatérni látszott, mikor a sok év előtt elhagyott és megcsalt férjével és az előkelő urral, akinek életét szintén megkeserítette, szemben találta magát.

Stanton Miles volt az első, aki megtörte a nyomasztó csöndességet, amely a hirteleni meglepetésüktől még föl nem ocsudott emberek között uralkodott.

— Talán nem is szükséges újra elmondanom azt, hogy mi minden szavukat hallottuk — szólt halkan a kastély ura. Nem teszek fenyegető följelentést, hogy két,

Nyilt-tér. *)

Boldog újévet kíván

n. t. vendégeinek

Skrobay István és neje.

Új találmány! Urak figyelmébe!

Szabadalmazva az összes államokban.

Kártyajáték-számjelző tábla

Kávésok és kaszinók figyelmébe!

A kártyajáték-számjelző tábla 12 □ ctm. nagyságu, emailírozott csinos kiállítású. Pótolja a krétát, mely a kártyát rongálja és a kezét piszkítja. Könnyen kezelhető. Tárli és Piquet-játékot kedvelők kérjék kávéházban, kaszinókban a kártyajáték számjelző-táblát. A kártyajáték-számjelző tábla megóvja a ruhát is a bepiszkítástól. Illustált p. ospektust díjmentesen küldök. Két darab, azaz egy pár kártyajáték-számjelző tábla ára 3 frt használati utasítással együtt. — Csomagolás 10 kr. Megrendelések a pénz előleges beküldése, vagy utánvét mellett eszközölhetnek.

NAGY ISTVÁN

a szab. kártyajáték-számjelző tábla föltalálója és elárusítója

BUDAPEST, VII. Csömöri-ut 69. sz.

Főraktár BUDAPESTEN

Kertész Tódornál, Kristóf-tér.

Vidéki elárusításra főraktáros kerestetik.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

A „SANTAL EGGER“

kiváló gyógyerejű készítmény. Feleslegessé teszi a Copaiát és Cubebárt. Felülmulja pontos és biztos hatásban cső, hólyag és vesebántalmaknál a külföldi gyártmányok legjobbját. A Hamamelis Injecciónal egyetemben használva a legmakacsabb folyást megszünteti. 1 üveg (40 darab) ára 1 frt 50 kr., a pénz előleges beküldése mellett postán bérmentve 1 frt 70 kr., 2 üveg 3 frt 20 kr., 2 üveg Injección és 1 üveg Santal Egger bérmentve 3 frt 25 kr. Főraktár: Gyógyszertár a »Nádor«-hoz Budapest, VI., Váci-körut 17.

Kapható Pécsen: Sipőcz István, Zsiga László és Göbel Kálmán gyógyszerész uraknál.

H-alaku aczél patkó-sarok.

folyton éles, a legjobb styriai aczélból, koronálépes lehetetlen, biztos járás által a lovat kiméli, használatban olcsóbb, mint a közönséges patkó-sarok. Árlapok ingyen és bérmentve, kapható KASZAB és BREUER Budapest, VI., Eötvös-utca 42. patkolóanyagok és csavarárugyár és minden jobb vaskereskedésben.

A 2-ik osztály
főnyereményei

80000 kor.
30000 „
20000 „
15000 „
10000 „
10000 „
10000 „
5000 „
5000 „
5000 „
5000 „
5000 „
8 á 2000 „
10 á 1000 „
stb.

Huzás

1898. jan. 4. és 5.

a főv. vigadóban
kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan tartatik meg.

Hirdetmény.

Első magy. kir. szab. osztályorsjáték.

Vételsorsjegyek a harmadik osztályra, melynek huzása már 1897. év január 4. és 5-én tartatik meg, a hivatalos tervezet szerint kaphatók

$\frac{1}{1}$ sorsjegy $\frac{1}{2}$ sorsjegy $\frac{1}{4}$ sorsjegy $\frac{1}{8}$ sorsjegy
32 frtért, 16 frtért, 8 frtért, 4 frtért

Alulírott föelárusító a megrendelések mielőbbi szives beküldését kéri, hogy azok sorrendben, a mig a készlet tart, eszközölhetők legyenek.

A sorsjegyek beosztása $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$ és $\frac{1}{1}$ részekre lehetővé teszi mindenkinek viszonyaihoz kepest a szerencsét megkísérteni.

Ily módon meghatározott betét mellett a játék semmi veszélylyel sem jár és lehetővé teszi a kevésbbé vagy nosoknak jelentékeny vagyon szerzését.

Mészáros Miklós

a m. kir. szab. osztályorsjáték

főelárusítója

Budapest, V., Nádor-utca 5. szám.

Postafiók: 237. Sürgőnyezim: Mészáros Európa Budapest.

A sorsjáték végéig ezenkívül még kisorsoltatnak: A legszerencsésebb esetben 1,000.000 korona.

(Egy Millió)

1 á 600.000
1 > 400.000
1 > 200.000
2 > 100.000
1 > 90.000
1 > 60.000
1 > 40.000
3 > 30.000
5 > 20.000
3 > 15.000
26 > 10.000
60 > 5.000
416 > 2.000
740 > 1.000
1140 > 500
stb.

Összesen 2400 főnyeremény és 31700 nyeremény á 200 kor. Hivatalos tervezetet kívánatra ingyen és bérmentve küldök. A hivatalos nyeremény-jegyzéket minden sorsjegyvásárlónak minden huzás után azonnal megküldöm.

RICHTER-féle HORGONY-PAIN-EXPELLER

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tag-szagatásnál és meghülekéknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter czéggjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és TSA., csász. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT (Thüringia).

Magyarországon a legelső és egyetlen.

Dr. PALÓCZ IGNÁCZ

v. Szt.-János kórházi orvos Budapesten, k. egészségügyi tanár

TERMÉSZETES GYÓGYINTÉZETE

Rendelő intézet: Budapest, Vámbácz-körut 7. I. em.

Rendelés: délelőtt 10—12 óráig és délután 3—5 óráig.

A legtöbb heveny és idült betegségeknek a természetes gyógymóddal lehet biztos és maradandó gyógyulást elérni. Tágas gyógytermeim még a szakértők által is elismert tökéletességgel vannak berendezve. A gyógyintézetemben berendezett, korszakalkotó villamos fényfürdő, villamos homokfürdő és rezgő masszázsmesse fölülmulják az összes meleg- és iszapfürdők hatását, különösen hasznosak vese-, máj- és gyomor-bajoknál, csúzos és köszvényes bántalmaknál és a csontok elgörbüléseinek. Elektromasszázs, villamos zuhanyozás és villamos vízfürdő kitünő hatásuk, női bajok, migrán és valamennyi ideggyengeségből eredő betegség ellen. Légzőszék alkalmazása, süritett és ritkított levegő beszívása megbecsülhetetlen asztma és tüdőcsucshurut ellen. Reflektált villamosfény biztosan gyógyítja a fekélyeket. Ezeket még kiegészítik: Thure Brande-féle masszázis, Kneip-kúra, gőzölések, pontos diétamegszabás, svédgimnasztika stb.

VILLAMOS FÉNYFÜRDŐ

villamos vízfürdő kitünő hatásuk, női bajok, migrán és valamennyi ideggyengeségből eredő betegség ellen. Légzőszék alkalmazása, süritett és ritkított levegő beszívása megbecsülhetetlen asztma és tüdőcsucshurut ellen. Reflektált villamosfény biztosan gyógyítja a fekélyeket. Ezeket még kiegészítik: Thure Brande-féle masszázis, Kneip-kúra, gőzölések, pontos diétamegszabás, svédgimnasztika stb.

„A Természetes Gyógyimód Kézikönyve.“ Irta Dr. Palócz Ignác.

Megbecsülhetetlen tanácsadó mindenkinek az egészség megóvására és a betegségek megszüntetésére. A ki ezen könyvet elolvassa, önmagának és családjának házi-orvosa lehet. Kapható és megrendelhető a szerzőnél és minden könyvkereskedésben. Ára 3 korona.

Levelekre válaszolok.

Mily elkerülhetlenül szükséges

a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre. Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult

Mayfarth Ph. és társa

szabadalmazott

önműködő

Syphonia

szőlővessző

és

növénypermetezője

mely az oldatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos dicsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál

mezőgazdasági gépgyárak, különlegességi gyár borsajtok és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs, II/1, Taborstrasse 16. sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képviselek és ismételődek kívánatosak.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel kiadóhivatalunkban.

Házak eladása.

Pécsett, Péter-utca 13/1. sz. alatti házak, az egyikben van 3 szoba, 1 előszoba, konyha, cselédszoba, szuterén és pincze. A másikban 2 szoba, 1 előszoba, szuterén, konyha és pincze és ezen házakhoz 300 □ öl háztelek.

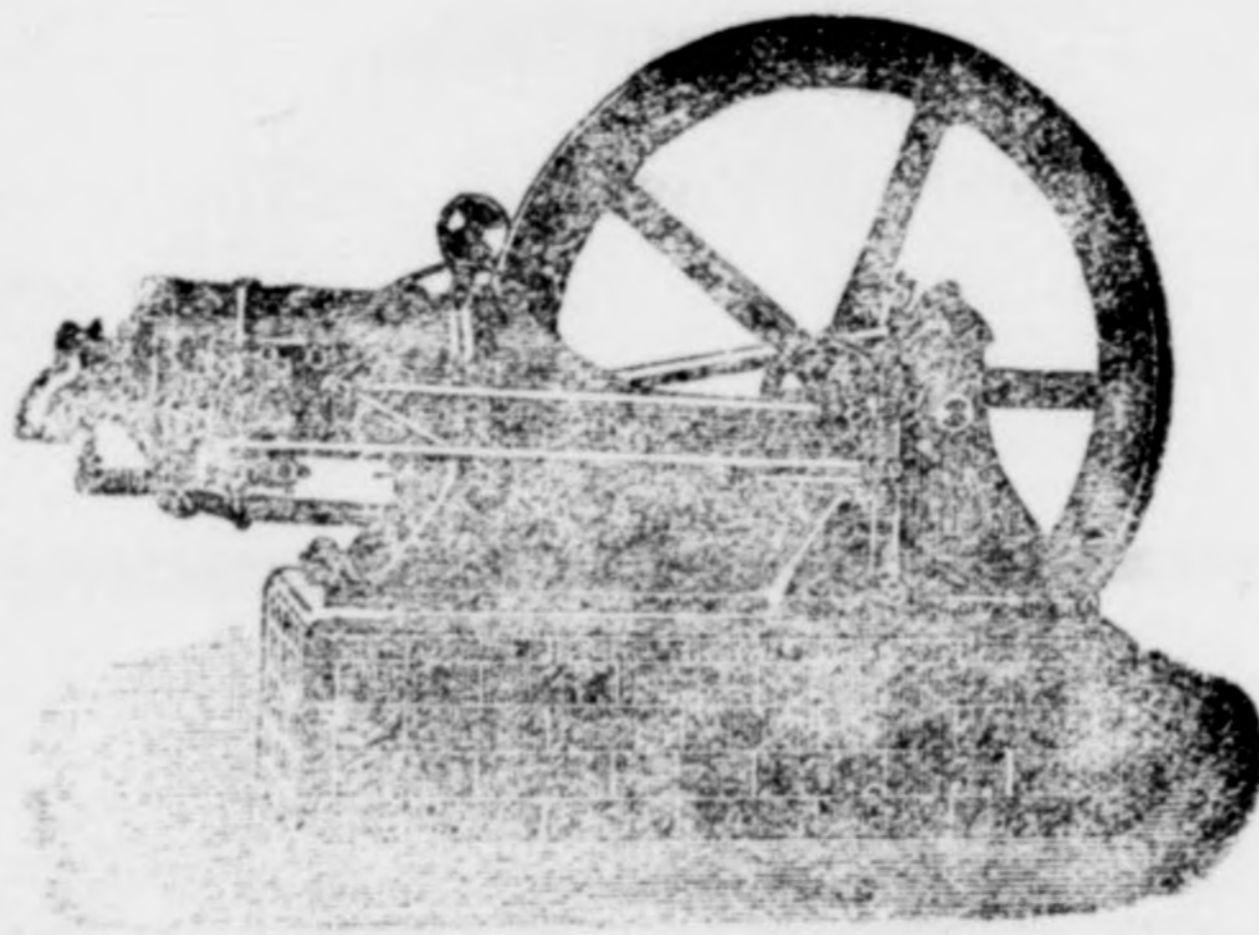
Péter-utca 15. számú ház, mely áll 3 szoba, 1 alkoven, 1 előszoba, mosókonyha, éléskamara, pincze és 300 □ öl háztelek.

Péter-utca 17. számú ház, mely áll 3 szoba, 1 előszoba, konyha, éléskamara, pincze és 300 □ öl háztelekből. A házakhoz kut is van jó ivóvízzel.

Ezen házak jutányos feltételek mellett szabad kézből eladó. Értekezhetni Kontsetsko István tulajdonossal, Kaposvári-utca 13. sz.

TORONTÁLI HELYI ÉRDEKŰ VASUTAK gépgyári osztálya

Nagy-Becskerek

Főképviseletek és raktárak:

Különleges gyártmányok:

Gáz-petroleum-benzin motorok és benzin locomobilek.

Modern berendezésű vas és fémöntöde.

A gépészeti szakmába vágó mindennemű javítások szakszerű és jutányos kivitel e

Budapest, V. Kálmán-utca 16. sz. Kolozsvár, Szentlélek-utca 4. sz. a hol motoraink üzemben is megtekinthetők.

HIRDETMÉNY.

Alulírott nagyságos Somsich Andor, Jeszenszky Ferencz, Jeszenszky Imre, Hirsch Alajos és Szily János urak megbízásából ezennel közhírré teszem, miként nagyságos **Szily László és neje** tulajdonát képező **gödre-sz.-mártoni birtok**, mely áll a sztyeggyesztmártoni 55. és tormási 36. sz. tjkvben felvett mintegy **450 magyar hold tagosított birtokból**, s mely három önálló gazdaságra osztható, u. m.:

a) **a sztmártoni belső gazdaság** mintegy **3000** magyar hold szántó, rét és legelő ugy erdő, melyben van egy teljes conforttal berendezett **kastély**, 3 tiszti épület és egy 6 köre és 2 hengerre teljesen ujonan berendezett gőzmalom;

b) **a szénási gazdaság** mintegy **900** magyar hold szántó, rét, legelő és erdő;

c) **a sárgödrei gazdaság** mintegy **600** magyar hold szántó, rét és legelőből.

Mindhárom a szükséges lakó és gazdasági épületekkel, melyek mind teglából építve és cseréppel fedve, fel van szerelve **szabad kézből** fundus instructus-al vagy a nélkül egészben vagy egyes részeiben is eladó, esetleg bérbeadó.

Közhírré teszem továbbá, hogy a sztmártoni gazdaságban levő **tehenészet**, mely áll **70 drb.** különböző koru, részben importált simenthalai, ezekkel keresztezett bonyhádi és tiszta bonyhádi faj fejős tehén, üsző- és bika-borjuból, ugy az ugyan a sztmártoni gazdaságban levő **ménés**, mely áll **12 drb.** vemhes **félvér anyakanczából**, **15 drb.** 1 éves **félvér csikóból**, **22 drb.** 2—3 éves **félvér csikóból** és **16 drb.** különböző koru **félvér kocsilóból**, — nemkülönben az ugyan a sztmártoni gazdaságban levő **juhászat**, mely áll **300 drb.** magyar faju **anyabirka**, **180 drb.** éves **bárány**, **10 drb.** **kosból**, nemkülönben az ugyan a sztmártoni gazdaságban levő fölös számú **hintó kocsik**, **hajtó kocsik**, **lószerszámok**, **nyergek** és nyeregfelszerelések, és **lópokróczok**, **1898. évi január hó 7-én délelőtt 1/2 11 órakor kezdődő nyilvános önkéntes árverésen** darabonként készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Az árverés napján a magyar kir. államvasutak „Sásd“ állomásán a Dombovár felől reggel 6 órakor érkező vegyes és Pécs felől délelőtt 1/2 10 órakor érkező gyorsvonatnál a vevő urak részére fogatok fognak rendelkezésre állani; nem különben gondoskodva leendő a vevőközönségnek az az nap délutáni 5 órakor Pécs felől jövő vegyesvonat, illetve az este 6 óra 40 perczkor Dombovár felől jövő gyorsvonathoz való visszaszállítása iránt is.

Mind az eladás, mind a bérletre vonatkozó feltételekkel, ugy a birtok leírásával akár szó, akár írásbeli megkeresésre alulírott meghatalmazott készségesen szolgál.

Kelt Pécsett, 1897. december 29-én.

Muttnyánsky Béla,

ügyvéd Pécsett.